

EK-1
DERSLERİN İÇERİĞİ VE YARARLANILACAK KİTAPLAR

1.SINIF I. YARIYIL

SAN-101 Sanat Tarihine Giriş (2-0) 2 AKTS 4

Dersin amacı, Sanat Tarihi disiplinin temel kuram ve kavramlarını, Sanat Tarihine konu olan olgu ve imgelerin tarihsel süreç içerisindeki oluşum ve değişim evrelerini ana hatlarıyla incelemek, Anadolu ve çevresinde uygarlıkların sanat anlayışlarını genel örnekler üzerinden dönemlerine göre özelliklerini değerlendirmektir. Sanat Tarihi kavramının açıklanması, Bibliyografya ve dipnot yazım kurallarının örneklerle verilmesi, Sanat Tarihi araştırmalarında karşılaşılan üslup ve yöntemler konusunda bilgi verme, Sanat Tarihi'nin Türkiye'deki gelişimi; Türkiye'deki Sanat Tarihi kazaları; Sanat Tarihi'nde çoklukla kullanılan teknik deyim ve kavramların şekil ve resimler eşliğinde, ayrıntılı bir şekilde tanıtılması, Mimarlık anıtlarında görülen malzeme türlerinin örnekler ışığında öğretilmesini konu almaktadır.

SAN-103 Osmanlıcaya Giriş (2-0) 2 AKTS 4

Osmanlı alfabesinin öğretilmesi, harflerin başta, ortada ve sondaki şekilleri, matbu metinlerin kolaydan zora doğru okunmaya başlanması amaçlanmaktadır. Öğrencilerin Osmanlı alfabesini tanıyıp, bu alfabeyle basılmış matbaa metinlerini okuyup anlayabilecek düzeye gelmesi sağlanacaktır. Ayrıca derste Osmanlı alfabesinin tanıtılması, Osmanlı alfabesi'ndeki sesli ve sesiz harflerin bitişme-ayrılma esaslarının öğrenilmesi, Osmanlıca'nın içindeki Türkçe dilbilgisi kurallarının öğrenilmesi. Osmanlıca'nın içindeki Arapça dilbilgisi kurallarının öğrenilmesi. Osmanlıca'nın içindeki Farsça dilbilgisi kurallarının öğrenilmesi gibi konular anlatılacaktır.

SAN-105 Teknik Resim (3-0) 3 AKTS 4

Öncelikle kağıt üzerinde çizgi, çokgen ve kemerin nasıl çizileceği, daha sonra ölçekli plan çiziminin nasıl yapılacağı öğretilmektedir. Bu dersin sonunda öğrenci Sanat Tarihi ve Mimarlık Tarihi alanlarındaki teknik ve mimari çizimleri anlayacak ve yorumlayacaktır. 3 boyutlu sanat yapıtlarını ve mimarlık yapıtlarını üç boyutlu olarak düşünüp açıklayabilecektir. Sanat Tarihi ve Mimarlık Tarihi alanlarındaki teknik ve mimari çizimleri anlama. Sanat Tarihi ve Mimarlık Tarihi alanlarındaki teknik ve mimari çizimleri yorumlayabilme sanat ve mimarlık yapıtlarını üç-boyutlu olarak düşünebilme yeteneğini kazanacaktır.

SAN-107 İslam Öncesi Türk Sanatı (2-0) 2 AKTS 4

İslamiyetin kabulünden önce, Orta Asya'da gelişim gösteren sanatı meydana getiren Türk devletleri tarihsel sırasıyla incelenecektir. Bölgenin coğrafi tanımlanması yapılacak, tarih öncesi dönemi ile ilgili durumu incelenecek, bölge ile ilgili yapılan kazı ve araştırmalara değinilecektir. Bölgede oluşan kültürün alt yapısı incelendikten sonra sırasıyla Hun sanatı ve Göktürk sanatı ele alınacaktır. Bu Türk devletlerinin üretmiş olduğu sanat eserlerinin devamlılığı ve daha sonra gelen İslam öncesi Türk devletlerinden Uygurların sanat faaliyetleri, İskitlerin sanat faaliyetleri ele alınacaktır. Türklerin İslamiyetten önce kabul etmiş oldukları dinler ele alınarak bunların sanat üzerindeki etkisi ile Türk devletlerindeki uygulamalara katkısı incelenecektir.

SAN-109 Mitoloji (2-0) 2 AKTS 4

Mitolojisi dersinde; mit, efsane, söylence, destan gibi sözlü gelenekleri anlamak, Antik Dönem inanç sistemini anlamak, Antik Dönem tasvir sanatında dini inancın rolünü anlamak, Antik Çağın siyasi, askeri, sosyal, günlük yaşamında mitolojinin etkisini anlamak, mitolojik olarak resim, heykel, mimari yapılar gibi maddi ve destan, halk hikayeleri ve şiirleri gibi sözlü kültür değerlerinde bulunan mitolojik öğeleri tespit edebilme ve açıklama yetisini kazandırmaktır. Mitoloji Dersinde; Mit, efsane, söylence, destan kavramları incelenecektir.

SAN-111 İslam Sanatı (2-0) 2 AKTS 4

Genel olarak İslam sanat eserleri, dönem, bölge, plan, süsleme özelliklerine göre tanıtılacaktır. İslam Sanatı kavramı, İslam Sanatı ile ilgili bibliyografya ve araştırmalar, Emevi, Abbasi, Mağrib-i Afrika, Endülüs Emevi, Tolunoğulları v.b. hanedanların meydana getirilen sanat kronolojik bir akışı içerisinde incelenmektedir. Türkler'in İslamiyeti kabul ettiği X.yüzyıldan başlayarak (Karahanlı, Gazneli, Büyük Selçuklu, Timurlu devirlerinde) Anadolu'ya geçtikleri M.1071'e kadar; Anadolu dışında (İran, Irak, Afganistan, Hindistan, Pakistan, Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinde) ürettikleri mimarlık ve diğer sanat eserleri, kronolojik olarak incelenmektedir. Ayrıca bu eserlerin, Türklerin İslamiyet öncesi kültür ve sanatlarından hangi etkileri taşıdığı, Anadolu'da yaratılan Türk Sanatı'na nasıl yön verdiği de materyallerle izah edilmektedir.

ATA-160 Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I (2-0) 2 AKTS 2 (YÖK)

İnkılâp kavramı, Türk inkılâbına yol açan nedenler, XX. Yüzyılın Başında Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı Sonunda Osmanlı Devletinin Durumu, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Hayatı, Atatürk'ün Kişisel Özellikleri Kurtuluş Savaşı, T.B.M.M. Hükümeti ile İstanbul Hükümetinin Mücadelesi, Sevr Barış Antlaşması, Düzenli Ordunun Kurulması, Muhaberele ve Sonuçlar ile Siyasi İlişkiler konulu dersler anlatılacaktır.

ING-101 İNGİLİZCE I (2-0) 2 AKTS 2 (YÖK)

Nouns, Singular and Plural Forms, Articles (a. an. the), Personal Pronouns (subject, object), Possessive Adjectives, Verb "To Be" Present-Affirmative and Negative Forms, Possessive "s", Asking For Names (The Alphabet and Spelling) Prices & Jobs. Have Got, Some. Any, No, Every, Food and Drink. There is and There are. Countable. Uncountable Nouns. Cardinal and Ordinal Numbers, "What Time Is It?" Dates. Prepositions Of Time and Place, Present Progressive Affirmative and Negative Forms, Questions Forms, Questions Words, Imperatives, Present Simple, Affirmative and Negative Forms, Questions Forms, Questions Words, Comparison of Present Simple and Present Continuous.

TUR-170 Türk Dili I (2-0) 2 AKTS 2 (YÖK)

Dil Nedir? Dilin Tanımı a)Ana Dil b)Dillerin Doğuşu c)Dilde Değişiklik Yeryüzündeki Diller ve Türkçe'nin bu diller arasındaki yeri, Konuşma Dili, Yazı Dili Lehçe, Şive, Ağız Türkçe'de Kullanılan Alfabeler, Türkçe'nin Tarihi Gelişimi, Cumhuriyet Döneminde Türk Dili Dilbilgisi ve Bölümleri) Ses Bilgisi b)Kelime Bilgisi ve Ekler c) Cümle Bilgisi. Yapı Bakımından Kelimeler, Doğru Cümlelerin Özellikleri, Anlatım Bozuklukları, Türkçe'ye Yabancı Dillerden Girmiş Şekiller Noktalama İşaretleri (Metin Örnekleriyle Açıklamalı), İmla Kuralları (Metin Örnekleriyle Açıklamalı), Dilekçe ve Özgeçmiş Yazımı, Konuşma Çeşitleri. Öğrencilerin Hazırlayıp Sunduğu Seminer Çalışmaları ve değerlendirilmesi konuları hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

1. SINIF II. YARIYIL

SAN-102 Sanat Tarihi Terminolojisi (2-0) 2 AKTS 4

Derste sanat ve sanat tarihinin anlamı ve önemini, sanat tarihinin ilgi alanları ile bu bilim dalında kullanılan temel kavramları öğrencilere açıklanacaktır. Türkiye’deki Sanat Tarihi kazıları; Sanat Tarihi’nde çoklukla kullanılan teknik deyim ve kavramların şekil ve resimler eşliğinde, ayrıntılı bir şekilde tanıtılması, Mimarlık anıtlarında görülen malzeme türlerinin örnekler ışığında öğretilmesi, Türk Sanatı ve Anadolu Türk Sanatı kavramlarını konu almaktadır. Türk Sanatı ve Anadolu Türk Sanatı kavramları. Sanat Tarihi’nin mesleki dili, temel kavram ve terimleri anlatılacaktır. Sanat Tarihi’nde kullanılan mimari, resim, el sanatları ve Hıristiyanlık Sanatı’nda kullanılan özel terimler, yapı öğeleri, kullanılan malzeme ve teknikler, yapı grupları örneklerle öğretilmektedir. Bu terimlerle ilgili örnekler üzerinde detaylı olarak durulmaktadır.

SAN-104 Osmanlıca Metinler (2-0) 2 AKTS 4

Osmanlıcaya Giriş dersini başarıyla tamamlayan öğrenciler, artık metin okumaya hazır hale gelmişlerdir. Bu bağlamda, Onlara, tamlama, edat, zarf ve tarih çevirme konularında bilgiler verilecektir. Osmanlıca’da kullanılan harflerin tanıtımı, harflerin bitleştirilmesi, Türkçe yapım ve çekim eklerinin yazılışı, Osmanlıca’da Arapça unsurlar, Çağdaş Türk edebiyatından metinler okunacaktır.

SAN-106 Mimari Çizim ve Alan Çalışması (3-0) 3 AKTS 4

Tarihi eserlerden alınan krokilerin, ölçekli bir şekilde kağıda aktarılması (plan, kesit), örtü şekillerinin ölçülmesi ve çizilmesi. Teknik Resim araç ve gereçlerinin tanıtımı, Teknik Resim araç ve gereçlerinin nasıl kullanıldığı, İki boyutlu şekillerin çizimi, Çok görünüşlü anlatımlar, Plan ve kesit Tanımı ve Gerekliliği, Mimarlık Projelerinde Boyutlandırma, Değişik Ölçekli projeler, farklı yapı türlerinin planlarının ve kesitlerinin okunması ve plan çizimi öğretilmektedir. Derste ayrıca mimari deyimler ile çizgilerin dili, ölçme ve arazide plan alma metotları, eski eserlerin planı, görünüşleri ve kesitleri nasıl alınır, bu ölçülere göre nasıl çizim yapıldığı anlatılarak çizim teknikleri üzerinde durulacaktır.

SAN-108 Erken Dönem Türk Mimarisi (2-0) 2 AKTS 4

Bu derste, Türk Mimarî Sanatı’nın Asya kökeni ve İslamiyet’ten önceki kaynakları ile gelişimi üzerinde durularak, Asya’da yapılan kazı ve araştırmalar hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca bu derste, Türk sanatının ortaya çıktığı tarihî coğrafya, sanat ve kültür çevreleri ile Türk devrinin maddî kültürünü yansıtan arkeolojik malzemenin ve İslâmiyetin kabulünden sonraki Türk sanatı evrelerinin ana kaynaklarından birinin tanıtılması amaçlanmaktadır. Erken dönem Türk mimarisinin, kendinden sonra gelen dönemlerle mukayese edilerek, sonraki dönemleri ne şekilde etkilediği konusu üzerinde durulacaktır.

SAN-110 İkonografi (2-0) 2 AKTS 4

Bu ders kapsamında sanat yapıtlarında betimlenen dinsel olay ya da figürlerle ilgili standartlaşmış biçimler, kalıplar, ve simgelerin incelenmesi amaçlanır. Öğrenci resim sanatının konu aldığı kaynaklara dayanarak eserleri tanımlayabilecektir. Dini konulu eserlerin temel özelliklerini dönemlerine göre açıklayabilecektir. Bizans ve Avrupa resminde tasvir edilen dini konulu eserlerdeki benzerlik ve farklılıkları örneklerle açıklanmaktadır.

Dönemlerine göre dini konulu sahneleri ayırt eder. İkonografi ile bilgileri temel düzeyde kullanabilecektir. Bir sanat eserini algılayabilmek için ön ikonografik tasviri, ikonografik çözümlmeyi ve ikonolojik yorumu açıklar. Dini konulu sanat eserlerinde yer alan tasvirlerden dönemin siyasi ve sanatsal durumunu tartışır. Taş, maden, fildişi ve ahşap gibi farklı malzemelere yapılan dini konulu sahnelerin betimlenişinde resme göre dikkati çeken farklılık ve benzerlikleri ayırt eder ve yorumlar. Tevrat ve İncil’de sözü edilen kutsal olay ve hikayelerin, başta tual resmi, minyatür ve anıtsal resim olmak üzere, taş, maden, ahşap ve fildişi gibi farklı malzemeler üzerinde yorumlanması, görsel malzeme eşliğinde ele alınacak, ikonografik çözümleme ve değerlendirmesi yapılacaktır.

SAN-112 İslam Mimarisi (2-0) 2 AKTS 4

Derste Orta Asya Türk-İslam Sanatı (Büyük Selçuklular Dönemi) Büyük Selçuklular Dönemine ait Medrese, Ribat, Cami, türbe ve kümbet gibi yapılar anlatılacak. Bu yapılara ait süslemeler ve el sanatlarından bazı örnekler verilecek. Orta Asya’da İslam Sanatı (Zengiler-Delhi Türk Sultanlığı-İlhanlılar) Musul Ulu Camii, Gümüştekin Medresesi, Nuriye Medresesi gibi yapılarla Delhi Türk Sultanlığı eserlerinden; Kuvvetü’l-İslam/Kutbü’l-İslam Camii ve Kutub Minar, Ecmir Cami-i Mescidi mimari özellikleri, süslemeleri ile İlhanlı eserleri anlatılacak. Orta Asya’da İslam Sanatı (Akkoyunlular-Karakoyunlular-Timurlular) Akkoyunlu-Karakoyunlu eserleri ve eserlerindeki süsleme öğeleri anlatılacak. Timurlular Döneminin önemli mimari yapılarından söz edilecek. Orta Asya’da İslam Sanatı (Safeviler-Babürlüler) Safevi ve Babürlü mescidleri, türbeleri, saray ve kervansarayları anlatılacak. Süslemelerinden örnekler verilecek. Küçük el sanatlarından örnekler verilerek sanat tarihi içerisindeki yerlerine değinilecek.

ATA-260 Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II (2-0) 2 AKTS 2 (YÖK)

Siyasal Devrimler a) Saltanatın Kaldırılması b) Cumhuriyetin ilanı c) Hilafetin Kaldırılması; Siyasal Hareket ve Partiler a) I.TBMM’de Gruplar b) Cumhuriyet Halk Fırkası c) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası d) Serbest Cumhuriyet Fırkası; Toplumsal Devrimler a) Hukuk Devrimi b) Eğitim ve Kültür Alanında Devrim c) Çağdaşlaşmak; Atatürkçülük (Kemalizm) a) Atatürk İlkeleri b) Tek Parti Dönemi ve Kemalist Rejim c) Kemalizm Yorumları; Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası a) 1923-1930 Arası Dönem b) 1930-1938 Arası Dönem başlıklı konular işlenecektir.

ING-102 İNGİLİZCE II (2-0) 2 AKTS 2 (YÖK)

Past Simple of The Verb “To Be ”, Regular and Irregular Verbs, Time Expressions and Question Words, A Lot of, (a) Little, (a) Few, Comparative and Superlative Forms of Adjectives, Adverbs and Adjectives, Past Continuous Tense (Past Progressive), Future “Going to”, Future “Will”.

TUR-270 Türk Dili II (2-0) 2 AKTS 2 (YÖK)

Kompozisyon Bilgileri, Kompozisyon Sanatı, Kompozisyonun Hayatımızdaki Yeri, Yazılı Kompozisyon, Yazılı Kompozisyonda Plan, Sözlü Kompozisyon, Konuşma Çeşitleri, Anlatım Çeşitleri, Düşünceyi Geliştirme Yolları, Edebiyat Türleri, Biyografi, Deneme, Fıkra, Gezi Yazısı, Anı, Makale, Mektup, Hikaye, Roman, Tiyatro, Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Bilimsel Yazıların Hazırlanmasında Uygulanacak Kurallar, Önsöz Yazma, Dipnot Verme, Bibliyografya Düzenleme, İndeks, Kısaltmalardan Faydalanma, Kütüphanelerden Faydalanma Metodları, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri, Anlatım Bozuklukları, Türkçenin Söyleyiş Özellikleri.

2. SINIF III. YARIYIL

SAN-201 Türk-İslam El Sanatları (2-0) 2 AKTS 3

İslam Dinini benimsemiş ülkelerde üretilmiş küçük obje ve mimari süsleme örneklerini tanıtmak, eserleri üretildikleri tarihsel bağlamın özgül koşulları ile değerlendirebilmek konusu amaçlanmıştır. Mimari ve küçük sanatlarda kullanılan süsleme motiflerinin görseller eşliğinde anlatılması amaçlanmaktadır. Erken İslam Dönemlerinde ve daha sonraki dönemlerde yapılan küçük el sanatlarının süsleme özellikleri açısından incelenmesi Bunun yanı sıra Türk-İslam Dönemine ait yapıların kendinden önceki ve sonraki dönemlerde inşa edilmiş aynı ya da farklı işlevlerdeki yapılarla karşılaştırarak İslam el sanatları içindeki yerini anlatan değerlendirme yapılmaktadır.

SAN-203 Anadolu Selçuklu Sanatı (2-0) 2 AKTS 4

Büyük Selçuklular ve Anadolu Selçuklularının sanat tarihindeki yeri öğretilmektedir. Büyük Selçuklu Dönemi'nde inşa edilen eserlerin genel sınıflandırması yapıp daha sonra dini mimarlık eserleri ele alınacaktır. Kendi içinde plan tipolojisi ve süslemeleri ile detaylı bir şekilde anlatılacak olan bu eserlerin Türk-İslam sanatı içindeki yeri üzerinde durulacaktır. Büyük Selçukluların inşa etmiş olduğu camiler, ribatlar ve medreselerin plan tiplerini, cephe özelliklerini ve süsleme özelliklerinin kavranması, görmüş olduğu eserler doğrultusunda karşılaştığı eserleri tanımlayabilmesi, tarihlendirebilme gibi bilgileri edinmesi amaçlanmıştır.

SAN-205 Eskiçağ Anadolu Uygarlıkları Sanat ve Mimarisi (2-0) 2 AKTS 3

Anadolu'nun tarih öncesi dönemi, Paleolitik (taş çağı) Dönem'den başlamak üzere, genel görünümü ve önemli merkezlerin tanıtımı yapılacak. M.Ö.2.bin ve 1.bin yıldaki siyasi, ekonomik ve kültürel gelişmeler toplumlar arası ilişkiler, devletlerin tarihçeleri ve Anadolu'nun tarihsel süreci içindeki önemi açıklanacaktır. Urartu uygarlığı, Frig uygarlığı, Lidya uygarlığı, Likya uygarlığı, karya uygarlığı, İonya Uygarlığı gibi uygarlıkların incelemesi yapılacak. Prehistorik ve Protohistorik Dönem arkeolojik buluntularının sanat açısından değerlendirilerek dönemsel üslup özelliklerinin ayırımını yapabilmek; dönemlerin sanat eserlerindeki simgesel anlamları yorumlayabilmek; biçim-düşünce bileşkesini ortaya koyabilmek; yönetim, din, sosyal yapı, gelenekler, kültürel ilişkilerin arkeolojik eserler üzerindeki etkisinin varlığına ya da yokluğuna ilişkin özellikleri "sanat tarihi disiplini" içerisinde ortaya koymak amacını taşımaktadır.

SAN-207 Anadolu Beylikler Sanatı (2-0) 2 AKTS 4

Beylikler Dönemi süsleme sanatlarının örnekler eşliğinde incelenmesi yapılarak Beylikler Dönemi'nde ahşabın kullanımı ve örneklerin görseller eşliğinde anlatılması sağlanacak. Anadolu'da Beylikler Döneminde üretilen minyatür örneklerinin, merkezlerini, ustaları incelenecek. Beylikler Dönemi el sanatlarının genel karakteristiklerini ve gelişim seyrini öğrenciye aktarmak, üslup özelliklerini kavrayarak çevre kültürlerle benzeşen ve ayrışan yönlerini ayırt edebilme yeteneğinin kazandırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, Anadolu'da Selçuklulardan sonra ortaya çıkan beyliklerden Germiyanogulları, Menteşeoğulları, Karesioğulları, Aydınoğulları Çandarogulları ve Hamidoğulları döneminde inşa edilen tarihi yapıların (cami, medrese, türbe kervansaray vb.) tezyini özellikleri üzerinde durulacaktır.

SAN-209 Erken Osmanlı Sanatı (2-0) 2 AKTS 4

Dersin amacı, Osmanlı'nın ilk yaşam yerlerini, buralarda oluşturdukları sanat eserleri ve kültür ortamını incelemek, Osmanlı'nın ilk yaşam yerleri ve buralarda oluşturdukları sanatı anlatmak, Osmanlı Devleti'nin kurulduğu dönemde Anadolu'nun siyasi ve kültürel yapısı ile

diğer beylikleri de göz önünde tutarak sanat ortamı hakkında bilgi aktarmaktır. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan XIV. yüzyılın ikinci yarısına kadar olan dönemin sanat eserleri ile ilgili bilgiler vermektir. Öğrenciden Erken Osmanlı Sanatının kaynakları ve ana karakterini örnekleriyle tanıması istenecektir.

SAN-211 Bizans Sanatına Giriş (2-0) 2 AKTS 4

Dersin amacı Bizans Sanatı'nın köken ve oluşum sürecinin tanıtılması; Bizans Sanatının ana inceleme alanlarının (Mimari-Resim-El Sanatları) terminolojisini vermektir. Geç Antik Dönemin sosyal, ekonomik ve siyasal yapısının Sanat üretimine etkileri incelenerek; Bizans Sanatı'nın oluşum süreci incelenecektir. Bizans Sanatına ana karakterini veren Hıristiyanlığın ortaya çıkışı, yayılışı, sanat üretimindeki değişiklik incelenecektir. Bizans dönemi kentleri ve İstanbul'un fiziksel yapısı incelenecektir. Bizans Sanatının ana inceleme alanları olan Mimari, Resim ve El Sanatları araştırmalarının terminolojisini anlatılacaktır. Öğrenciler, Geç Antik Çağ Sanatının kaynakları ve ana karakterini örnekleriyle tanıyacaktır. Öğrenciler, pagan öğelerin Hıristiyan sanatında yeniden yorumlanmasını tartışır. İmparatorluğun yeni başkenti İstanbul'un tarihi, fiziksel yapısı ve anıtları hakkında bilgi verebilir. Hıristiyanlığın ilk yüzyılları ve erken tarihli cemaat ibadethaneleri hakkında bilgi verebilecektir. Roma katakomplarını ve resimlerini tanımlar. Geç Antik Çağ dönemde Hıristiyan sanatı ikonografisini öğrenmektedir.

SAN-213 Osmanlı Epigrafyası (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Bu derste, Osmanlıca'da yer alan Arapça ve Farsça gramer kuralları öğretilerek, tarihî ve edebî Osmanlıca matbu ve elyazısı (rik'a vb.) metinler okutulmaktadır. Bu dersin amacı, öğrencilerin matbu ve elyazısı ile yazılmış Osmanlıca metinleri okuyup anlayabilecek seviyeye gelmelerini sağlamaktır. Selçuklu, Osmanlı, Geç Osmanlı dönemlerine ait eserlerin kitabelerinin nasıl okunacağı, problemlerin nasıl aşılacağı, istif, yazı türü gibi konular öğretilecektir. Öğrenciler, önceki dönemde edindikleri tecrübelerle artık yavaş yavaş kitabe okumaya başlayacaklardır. Bu konuda, bir metot olması açısından önce dersin hocası, daha sonra öğrenciler kolaydan zora doğru kitabeleri okuyacaklardır.

SAN-215 Anadolu Selçuklu El Sanatları ve Süsleme (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Bu derste Selçuklu dönemine ait el sanatı örneklerinde kullanılan malzeme, eserlerde izlenen gelişme, dönem özellikleri, diğer bölge ve kültürlerden aktarılan etkiler ele alınmaktadır. Selçuklu Dönemine ait el sanatlarının türlerini, tekniklerini, dönem özelliklerini, üslup özelliklerini kavrayabilme, başka bölge ve kültürlerden aktarılan özellikleri tespit edebilme ve bu özellikler çerçevesinde eserlerin tarihini saptayabilme bilgi ve becerisi kazandırılması ile bunların yanısıra Selçuklu dönemine ait el sanatı örneklerinde kullanılan malzeme, eserlerde izlenen gelişme, dönem özellikleri, diğer bölge ve kültürlerden aktarılan etkiler ele alınmaktadır. Selçuklu sanatındaki ahşap ile halı, ve giysi gibi tekstil ürünlerine özgü teknik, kompozisyon ve üslup özellikleri ele anlatılmaktadır. Selçuklu el sanatlarının genel karakteristiklerini ve gelişim seyrini öğrenciye aktarmak, üslup özelliklerini kavrayarak çevre kültürlerle benzeşen ve ayrışan yönlerini ayırt edebilme yeteneğinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

SAN-217 Anadolu Dışı Eskiçağ Uygarlıkları Sanat ve Mimarisi (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Derslerde Anadolu dışındaki en eski kültürler, kültür ve uygarlık kavramları, farklı üretim ve teknolojik gelişmeler, toplumsal yapıdaki farklılıklar, diğer kültür bölgeleri (Ön Asya) ile olan ilişkiler ve etkileşimler bilgisi Anadolu'daki en eski toplulukların zaman içinde gerçekleştirdikleri sanat, teknoloji, mimari, dil, yazı, sosyo-ekonomik yapı, siyasal, iktisadi, kültürel ve dinsel faaliyetleri, Anadolu dışındaki kültürlerle olan ilişkileri, etkileşimleri

kronolojik bir düzen içinde işlenecektir. Süreç insanın ilk ortaya çıkışından, Prehistorik Devirden başlar. Protohistorik ve Tarihi devirleri içine almaktadır. Anadolu dışındaki kültür ve uygarlıklar kronolojik olarak, tanıtılarak sanat, siyasi ilişkiler, din, ticaret, bilim ve teknolojik gelişmelerin, komşu kültür bölgeleri ile olan etkileşimlerinin kavranması amaçlanır. Öğrenciler uygarlığın tüm toplumsal katkı ile oluşan ve insanlığın ortak malı ve değerler bütünü olduğunu öğrenip, ortak mirası tanıyıp sahip çıkma, ortak değerlerin yaşatılması konusunda daha saygılı davranma, araştırmacı, yaratıcı, eleştirici ve muhakeme edici bir zihniyetle, olaylar karşısında neden-sonuç ilişkisini kurabilme yetisine sahip olur. Derslerin sonucunda öğrencilerin sanat kültürü ve tarihi konusunda donanımlı ve estetik duyarlığa sahiptir. Evrensel adalet duygusuna, kültürel, etik değerlerin ve çevrenin korunması, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilgi duyarlığa sahip olması amaçlanmaktadır.

SAN-219 Sanat Tarihi Araştırma Kaynakları (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Derste Türk ve İslam dünyasında Sanat Tarihi araştırmalarının başlangıç ve gelişim süreci, araştırmaya konu olacak mimari eserin veya eserlerin tespit edilmesi, araştırma konusu ile ilgili arşiv, kaynakça taraması yapma ve gerekli bilgilerin kataloğunun hazırlanmasının anlatılması, araştırma konusu ile ilgili olarak izleyeceği yasal prosedürün anlatılması konuları anlatılacaktır. Öğrenciler tespit edilen mimari eserlerin bilimsel yöntemlerle yerinde incelenmesi (Fotoğraflama, diskripsiyon çıkarma, rölöve alma, istampaj alma vb.) Elde edilen tüm veri, belge ve bilgilerin Sanat Tarihi Metodolojisine uygun olarak kullanılmasının anlatılması, Sanat Tarihi metodolojisine uygun olarak tespit edilen eserlerle ilgili kaynak ve belge araştırması yapabilir, incelenen eserler hakkındaki düşünce ve gözlemlerini bilimsel yayına dönüştürebilirler. Sanat eserlerinin incelenmesinde uygulanan bilimsel araştırma yöntemleri ve teknikleri anlatılarak öğrencilerin bu yöntem ve teknikler doğrultusunda mimari alanında, eser incelemeleri ve araştırma yapmaları beklenir. Bu sayede öğrendikleri yöntem ve teknikleri kullanma beceri ve tecrübeleri pekiştirilecektir. Ayrıca; öğrenci Sanat Tarihi alanında incelenecek eserleri tespit edebilme becerisi kazanır.

2. SINIF IV. YARIYIL

SAN-202 Türk-İslam Süsleme Sanatları (2-0) 2 AKTS 3

Türk-İslam Sanatı ve Estetiği Işığında el Sanatları örnekleri olarak tezhip, hat, ebru, minyatür, katı', çini, mozaik sanatının incelenmesi, yine el sanatları içinde dokuma ve halı sanatının yerinin belirlenmesi, Anadolu'da dokunan kumaş ve halılar, dokuma merkezleri konusunda bilgi verilmesi amaçlanmaktadır. Öğrenci küçük el sanatlarında kullanılan aletler hakkında bilgi edinir. Ayrıca Türk-İslam sanatının en önemli süsleme elemanlarından olan çini ve seramik kültürünün başlangıcı ve gelişiminin kronolojik olarak anlatılacağı derste, öğrencilerin seramik yapım ve bezeme teknikleri tanınması ve ayırt etmesi, üslup özellikleri ve dönemlerine göre irdelemesi ve yorumlaması amaçlanmaktadır. Öğrenci Bölgesel üslup ve ikonografik farkları kavrar, bu farklılıkların nedenleri üzerine görüş sahibi olur.

SAN-204 Anadolu Selçuklu Mimarisi (2-0) 2 AKTS 4

Derste, Anadolu Selçuklu Devleti döneminde pek çok şehirde inşa edilmiş ve bunlardan günümüze ulaşmış olanlarla ilgili bilgi edinilmesi, günümüze ulaşmayanlar hakkında da kaynaklardan hareketle bilgi sahibi olunması amaçlanmıştır. Anadolu Selçuklu Devleti medreseleri, bunların plân tipleri, cephe düzenleri ve süsleme özelliklerini tanıyıp kavrar. Öğrenci Anadolu Selçuklu Devleti mezar anıtları (türbe, kümbet) ile ilgili bilgi sahibi olur. Bu dönem süslemeleri ile ilgili bilgi sahibi olur ve alanda bunları dönem olarak ayırt edebilme, tanımlayabilme ve değerlendirebilme becerisi kazanır. Büyük Selçuklular ve Anadolu

Selçuklularının sanat tarihinde yeri öğretilmektedir. Büyük Selçuklu Dönemi'nde inşa edilen eserlerin genel sınıflandırması yapıp daha sonra dini mimarlık eserleri ele alınacaktır. Kendi içinde plan tipolojisi ve süslemeleri ile detaylı bir şekilde anlatılacak olan bu eserlerin Türk-İslam sanatı içindeki yeri üzerinde durulacaktır.

SAN-206 Ortaçağ Batı Sanatı ve Mimarisi (2-0) 2 AKTS 3

Batı uygarlığının kökenleri, Romanesk, Gotik sanatların heykel ve mimarileri, görsel malzeme eşliğinde anlatılacaktır. Avrupa sanatında karşılaşılan resimsel anlatımların ikonografik çözümlemesi yapılacaktır. Neo-Klasisizm, Romantizm, Realizm, Empresyonizm akımlarını ve bu akımların etkisiyle sanat icra edenlerin eserlerini tanıtmak, Avrupa Sanatı'nı, söz konusu sanatçıların eserleriyle tanıtip anlatmak amaçlıdır. Karanlık çağdan (6.yy.) Rönesans dönemine (16.yy.) kadar olan süreci içine alan dönemde görülen Karanlık çağ, Karolenj dönemi, Otto dönemi, Romanesk dönem ve Gotik dönemde ortaya çıkan ve gelişen mimari, resim, heykel ve küçük sanat eserleri incelenir. Özellikle Avrupa'nın Fransa, İngiltere, Almanya ve İtalya gibi ülkelerinde görülen Romanesk ve Gotik eserler ayrıntılı olarak tanıtılır ve bu dönemde etkili olan skolastik felsefe ve bunun sanata etkisi üzerinde durulacaktır. İtalya'da Rönesans mimarisinin gelişimi, İtalya'da Yüksek Rönesans ve Maniyerizm dönemi mimarisi, İtalya dışında Rönesans mimarisi, Barok mimari ve şehir planlaması, Avrupa'da Rönesans dönemi ve sonrasının değerlendirilmesi; modern sanata girişe kadar olan dönem mimari ve sanatsal açıdan incelenecektir.

SAN-208 Anadolu Beylikler Mimarisi (2-0) 2 AKTS 4

Anadolu'da XIII. yüzyılın sonlarından itibaren kurulmaya başlayan ve XIV. yüzyılda sayıları artan, genel anlamda XV. yüzyılda sona eren Beyliklerin özellikle dini mimarisinin gelişimini incelemek, inşa edilen örneklerin kendinden önceki ve sonraki dönemlerle ilişkisini/etkileşimini saptamak; Beylikler Dönemi cami mimarisinin Anadolu-Türk Mimarisi'ndeki yerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Anadolu Selçuklu Sanatı'nın devamı niteliğinde, XIV-XV. yüzyıllarda görülen ve çeşitli beyliklere (Aydınoğulları, Candaroğulları, Eşrefoğulları, Mentешеoğulları vb.) ve Osmanoğulları'na ait mimari yapıların gelişimi anlatılacaktır. Derste, Anadolu Selçuklularından sonra kurulan Beyliklerin ortaya koyduğu sanat eserlerinin irdelenmesi, Anadolu'da Selçuklulardan sonra ortaya çıkan beyliklerden Germiyanogulları, Mentешеoğulları, Karesioğulları, Aydınoğulları Candaroğulları ve Hamidoğulları döneminde inşa edilen tarihi yapıların (cami, medrese, türbe kervansaray vb.) plan tipleri, fonksiyonları, mimari ve tezyini özellikleri üzerinde durulacaktır. Öğrenciler gördükleri beylikler doğrultusunda bu beyliklerin yapıları arasında benzer ve farklı yönleri ayırt edebilme ve karşılaştırabilme becerisi kazanır.

SAN-210 Erken Osmanlı Mimarisi (2-0) 2 AKTS 4

Ders, Erken Osmanlı Döneminde inşa edilmiş camilerin ayrıntılı bir şekilde incelenerek bu yapıların plan tipolojisi ve süsleme özellikleri açısından Türk Mimarisi içindeki yerini belirlemek, Erken Osmanlı Sanatı'nın aynı süreç içerisindeki Beylikler Devri Sanatı'ndan ayrılan yönleri belirtilerek, bu dönem mimari ve sanatının Anadolu'da ilk oluşum biçiminin tespiti amaçlanmaktadır. Osmanlı döneminin kuruluş tarihi ve kurulduğu coğrafya ile buna bağlı olarak ilk inşa edilen eserler üzerinde ayrıntılı olarak durulacak, bu dönem yapılarının plan tipolojisi yapılarak bu tipoloji doğrultusunda ayrıntılı bir şekilde irdelenecektir. Bu dönem yapıları ve sanatının Beylikler devri ve Klasik Osmanlı dönemi sanatı ile benzer ve farklı yönleri irdelenecektir.

SAN-212 İslam Minyatürü (2-0) 2 AKTS 4

Kitap süsleme sanatları arasında yer alan Minyatür'ün geçmişi araştırmacılar tarafından Uygur Türklerine kadar indirilmektedir. Orta Asya'da Resim Sanatı, İslam Dünyasında Minyatürün Kullanımı. Minyatür Sanatının tanımlanması, bu sanata ilişkin kavramların açıklanması, tarihesinin sunumu, minyatürün birlikte kullanıldığı sanat dallarının tanıtılması Minyatür ustalarının tanıtılması. Minyatür yapımında kullanılan malzemeler ve teknikler hakkında ayrıntılı bilgi sunulması. Minyatürün meydana getirilişinde işlenen kompozisyonlar ve önemi vurgulanacaktır. Bir resim ekolüne bağlı olarak gelişen Türk minyatürlerin daha iyi anlaşılabilmesi için, 11-13. yüzyıl Yakın Doğu minyatürlerinin tanıtılması, büyük bir çoğunluğu koleksiyon, kitaplık ve müzelerde bulunan Selçuklu ve Beylikler dönemleri minyatürlerinin perspektif, renk, desen ve tarihi belge özellikleriyle incelenmesi, 13. yüzyıl öncesi ve sonrasıyla karşılaştırılması. Saptanabilenlerin usta adları, aynı eseri meydana getiren ustalarda stil birlikteliğinin, gelişimin araştırılması amaçlanmaktadır.

SAN-214 Türk Kenti (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Bir Türk kentini meydana getiren unsurlar, konum ve geçirdiği aşamalar örneklerle anlatılır. Bu ders, Küçük Asya'nın başlıca şehirleri hakkında bilgi edinilmesini sağlar ve öğrencilere detaylı bir monografik araştırma üzerinde deneyim kazanma olanağı sunar. Yapılacak olan araştırma hem pratik inceleme, hem de bölge mimarisinin belgelenmesi temeline dayanır. Anadolu ve Balkanlarda Osmanlı döneminde yeni kurulan veya gelişen yerleşim birimlerinin öğretilmesi amaçlanmaktadır. Anadolu ve Balkanlarda Osmanlı döneminde yeni kurulan veya gelişen yerleşim birimlerindeki genel yerleşim ilkeleri ve şehircilik anlayışı üzerinde durulacaktır. Ayrıca şehirlerde yer alan idari binalar ile din, ticaret, eğitim ve sağlık yapılarının düzenlenişi, mahallelerin şekillenme özellikler ele alınarak günümüze yansımaları tartışılacaktır. Türklerin sivil yaşama dönük ortaya koydukları sanat eserlerinin öğretilmesi amaçlanmaktadır. Türk evi plan tipleri, Türk odası, Anadolu Türk evinin bölgesel özellikleri, Türk evinde cephe özellikleri, Türk evinde süsleme, Türk şehirlerinin yapısı ve evleri, Türk halk mimarisi, Türk evi bibliyografyası ve saraylar anlatılacaktır.

SAN-216 Bizans Mimarisi (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Geç Antik Dönemin sosyal, ekonomik ve siyasal yapısının Sanat üretimine etkileri incelenerek; Bizans Sanatı'nın oluşum süreci incelenecektir. Ahşap Bazilikalardan sonra, taş ve mermerin kullanıldığı büyük kiliseler tanıtılacaktır. Başta İstanbul (Hagia Sophia, Hagia Eirene...) olmak üzere, İznik, Karaman Yöresi, Van bölgelerinde yer alan abidevi mimarlık anıtları ele alınacaktır. Hristiyan ve Bizans kiliseleri kronolojik sıra dahilinde öğretilecektir. Örnekler, Balkanlar, Yunanistan, İtalya ve Anadolu'da toplanmaktadır. İlk önce, ahşap Bazilikaların tanıtımına başlanılacaktır.

SAN-218 Ortaçağ Arkeolojisi ve Kazı Teknikleri (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Türkiye'de, Ortaçağa yönelik arkeolojik kazılarda ortaya çıkartılan buluntular ile dönemin yazılı kaynakları üzerinde durularak, Ortaçağ kültür ortamının belirlenmesine çalışılacaktır. Ders sonucunda öğrenci Ortaçağ arkeolojisinin sorunları hakkında bilgi sahibi olur. Ortaçağ ve sonrası Türk arkeolojisi, kazı alanları ve sorunlarını bilir. Arkeoloji nedir, ne değildir, çağdaş arkeoloji kavramlarını açıklayabilir Kazı, kazı teknikleri ve uygulanan yöntemleri bilir Kazı öncesi alanda yapılacak işlerden jeoradar ve jeofizik çalışmaları tanır. Farklı kazı yöntemleri açıklayabilir. Bunlar içinde bir defa yerleşilmiş, tabaka içermeyen alanların kazı yöntemlerini bilir ve gerektiğinde kullanabilir. Tabaka içermeyen alanları kazma yöntemini açıklar. Tek yerleşimli yerlerde, duvarları mevcut yapıların ya da mezarların kazılması hakkında bilgi sahibi olur. Birden çok tabaka içeren alanların kazısını anlatabilir. Farklı tabakaların anlaşılabilmesinde takip edilecek yöntemleri açıklayabilir.

SAN-220 Fotoğrafçılık ve Görsel Malzeme (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Bu derste öğrenci, teknik ayrıntıları aşamalı olarak öğrenir; doğa, törensel v.b. farklı fotoğraf konularını tanır. Öğrencinin teknik ve estetik açıdan doğru fotoğraf çekebilmesi ve fotoğrafı doğru okuması hedeflenmektedir. Öğrenci, fotoğraf makineleri ve çeşitli fotoğraf malzemelerini tanır; fotoğraf çekim teknikleri ve kompozisyon inceliklerini aşamalı olarak öğrenir; teorik ve uygulamalı olarak belgesel fotoğrafçılık denemelerini geliştirir. Öğrencilere ilk önce reflex makineler ve parçaları, işlevleri tanıtılacak, daha sonra günümüzde yaygın olarak kullanılan dijital fotoğraf makinasını meydana getiren parçalar ve kullanımı (deklanşör, vizör, timer, close-up) öğretilecektir. Derste ayrıca, iç ve dış, yakın ve uzak çekim tekniklerinde dikkat edilmesi gereken hususlar öğretilecektir. Görsel malzeme olarak gravür, resim vb. malzemeler incelenecek. Fotoğraf tarihini öğrenme, fotoğraf makinesindeki mekanizmaların çalışma prensiplerini kavrama, Işık kontrolünü öğrenme, renk ısısı ve dengesini anlama ve kullanabilme, objektifler ve diğer optik düzenekleri tanıma ve çalışma prensiplerini anlama, Fotoğrafta kompozisyon özelliklerini anlama, çekim tekniklerini uygulama, dijital Fotoğrafçılık tekniklerini kullanma, Fotoğrafta görüntü estetiğini anlama ve değerlendirme. Fotoğraf eleştirisi yapma becerisi edinilecek.

3. SINIF V. YARIYIL

SAN-301 Klasik Dönem Osmanlı Mimarisine Giriş (2-0) 2 AKTS 3

Osmanlı İmparatorluğunun Klasik Döneminde dini ve profan Türk mimarisinin tarihi, coğrafi, kültürel boyutları, gelenekleri ve etki alış verişleri, genel gelişim çizgisi, Mimar Sinan döneminin Türk Mimarisindeki yeri ve önemi, getirdiği yenilikler, bina türlerinin plan, mekân cephe karakteristikleri, tipolojik ayrımları ile inşa ve malzeme özellikleri ile Sinan sonrası Klasik Dönem Osmanlı mimarisine ait bilgilerin verilmesidir. Öğrenciye Osmanlı İmparatorluğu Klasik Dönemine ait mimari eserlerinin başlıca niteliklerini öğretmek amacını taşımaktadır.

SAN-303 Rönesans Sanatı ve Mimarisi (2-0) 2 AKTS 3

Rönesans Döneminin tarihsel, toplumsal ve düşünsel gelişmeleri, üzerinde durularak Rönesans'ın İtalya'da doğuş nedenleri irdelenecektir. İtalya'daki Rönesans Resim Sanatı üslup özellikleri ve Rönesans sanatçılarının eserleri ayrıntılı olarak ele alınacak, Rönesans döneminde resim, heykel ve mimari alanında üretilen yapıtlar, ait oldukları çağın tarihsel, toplumsal ve düşünsel gelişmeleri dikkate alınarak incelenecektir. 14.yüzyıl Floransa okulu ve bu okulun temsilcisi sanatçıların anlatılması, 14. yüzyıl Siena Okulu ve bu okulun temsilcisi sanatçıların anlatılması , İtalya'da Erken Rönesans Resim Sanatı (15.yüzyıl) özelliklerinin anlatılarak bu dönemin temsilcisi sanatçıların eserlerinin tanıtılarak üslup özelliklerinin irdelenmesi, İtalya'da Erken Rönesans Resim Sanatı temsilcilerinden Masaccio, Fra Angelico, Antonio della Palloiuolo'nun eserlerinin tanıtılması ve üslup özelliklerinin görseller eşliğinde irdelenmesi, İtalya'da Erken Rönesans Resim Sanatı temsilcilerinden Paolo Uchello, Domenico Veneziano, Piero della Francesca'nın eserlerinin tanıtılması ve üslup özelliklerinin görseller eşliğinde anlatılarak irdelenmesi gibi konulara değinilecektir. Öğrenciye Rönesans sanatının dönemlerini ve dönemlerin üslup özelliklerini öğretilmesi ve sonuçta öğrencinin önceki dönemlerin resim sanatı ile karşılaştıma yapabilmesi amaçlanmaktadır.

SAN-305 Osmanlı Minyatür Sanatı (2-0) 2 AKTS 3

11-13. yüzyıllarda gelişerek, Selçuklu döneminde temelleri atılan minyatür sanatının, doruğa ulaştığı Osmanlı dönemindeki gelişim çizgisi ayrıntılı olarak işlenerek bu bağlamda Minyatür

Sanatı'nın Osmanlı Dönemi başlangıcından itibaren gelişimi ele alınacak, yapım teknikleri, malzemeleri, meydana getirilen örnekler incelenecektir. Osmanlı Döneminde Minyatür Sanatının tanımlanması, minyatüre ilişkin kavramların açıklanması, minyatür sanatının tarihçesi, birlikte kullanıldığı sanat dalları, Minyatürde kullanılan malzeme, teknik ve kompozisyon özelliklerinin vurgulanması amaçlanmaktadır. Fatih Sultan Mehmet dönemi ile birlikte atılıma geçen Osmanlı minyatür sanatı, Bursalı Ressam Sinan Beyin Venedik'te resim eğitimi alması, Gentili Bellini'nin sarayının duvarları ile Sultanın tablosunu yapması konusundan başlanarak, Onamlı minyatür sanatının Kanuni Sultan Süleyman döneminde klasik çağını yaşaması, Matrakçı Nasuh ve Nigari mahlasını kullanan Reis Haydar dönemleri, Nigari ve Nigari'nin eserleri (Barbaros Hayrettin Paşa, Kanuni Sultan Süleyman ve II. Selim'in portreleri), III. Murad'ın hükümdarlığı devrinde gerçekleşen Nakkaş Osman'ın Hünernâme'ye çizdiği minyatürleri, Genç Osman döneminin ünlü minyatür ustası Ahmed Nakşi'nin Şakayık-ı Numaniye'de çizdiği portreler, Sultan III. Ahmed ve Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'nın hüküm sürdüğü dönemdeki Şair Vehbi'nin Surnamesi'ni minyatürleri ile süsleyen Levni mahlasını kullanan Abdülcelil Çelebi derslerde işlenecektir. Bununla beraber daha geç dönemlerde 18. Yüzyılda Anadolu'ya gelen Van Mour ve Liotard gibi Avrupalı ressam, III. Selim döneminin meşhur ressamı Melling, gibi batılı ressamın çizdiği resim ve gravürlerden bahsedilecektir. Yine bu dönemlerdeki Mühendishane-i Hümayun'a ve Mekteb-i Finun-ı Harbiye'ye değinilecektir.

SAN-307 Osmanlı El Sanatları (2-0) 2 AKTS 3

Osmanlı sanatındaki seramik, maden, taş, deri, cam gibi malzemeyle yapılan eserler ile ebru, tezhip, cilt sanatlarının teknik, kompozisyon ve üslup özellikleri irdelenmektedir. Osmanlı el sanatlarının genel karakteristiklerini ve gelişim seyrini öğrenciye aktarmak, üslup özelliklerini kavrayarak çevre kültürlerle benzeşen ve ayrışan yönlerini ayırt edebilme yeteneğinin kazandırılması amaçlanmaktadır. 15-19. yüzyıllar arasında Osmanlı topraklarında üretilmiş el sanatı ürünlerinin ve mimariye bağlı bezemenin tanıtılması ve devrin tarihi bağlamı içinde anlamlandırılması. Temel üslup özelliklerinin ve bu üslupların yaratıldığı ortamın öğrenilmesi. Başlangıçtan günümüze kadar ulaşmış olan Türk İslam el sanatlarından ahşap ve madeni sanat eserlerinin, sınıflandırılması, yapılış teknikleri, üslup özellikleri ve dönem içindeki genel yeri kronolojik olarak değerlendirilmesi konusu vurgulanacaktır.

SAN-309 Sanat Felsefesi ve Estetik (2-0) 2 AKTS 4

Sanat ve Estetiğin genel bir tanımı yapıp, Estetiğin bir bilim dalı olup olmadığı konularındaki tartışmalardan sonra tarihi gelişimi anlatılacak. Güzellik kavramı üzerinde durularak, konuyla ilgili filozofların fikirleri belirtilecektir. Ayrıca derste bir sanat eserine sanatsal ve estetik yaklaşım ve değerlendirmenin öğretilmesi amaçlanmaktadır. Öğrenci dersin sonunda, sanatı, estetik tavrın algı ve duygu ile bağlantısını kavrar. Estetik tavır ve hoşlanma arasındaki ilişkiyi açıklayabilir, Hartmann'ın ontolojik çözümlemesinin özelliklerini tanımlayabilir ve örneklendirir Ingarden'in ontolojik çözümlemesi hakkında detaylı bilgi verebilir. Ontoloji çözümlemede Bense'nin tutumunu açıklayabilecek seviyeye getirilmesi amaçlanmaktadır. Genel olarak bilinen estetikçilerin görüşleri üzerinde durularak, Baumgarten'in Aesthetica adlı eser vb. eserlerin incelemesi yapılacaktır. Ayrıca metafizik, estetik, psikolojik, estetik ve sosyal estetik kavramları üzerinde durulacaktır.

SAN-311 Türk Sivil Mimarisi (2-0) 2 AKTS 3

Derste, Türklerde sivil yaşamı, kırsal ve kentsel konut ile imparatorluk sarayları, tarihi kaynakların verdiği bilgiler, kazı buluntuları ve günümüze gelen kalıntılar eşliğinde incelenmektedir. Bu ders, öğrencinin Türk sivil mimarisinin ortaya çıkışı ve gelişimi ile farklı işlevlerle inşa edilmiş sivil yapıların plan özelliklerini öğrenmelerini ve böylece dönemin

yapısal karakterini çözümlenerek kavramalarını amaçlar. Erken Dönemlerinde inşa edilmiş sivil yapıların plan ve süsleme özellikleri açısından kendinden önceki ve sonraki dönemlerde inşa edilmiş aynı işlevlerdeki yapılarla karşılaştırarak Türk Mimarisi içindeki yerini değerlendirir. İnsan-İnanç-Mekan ilişkilerini ve bunun mimariyi biçimlendirmesini konu almaktadır.

UOS-801 Üniversite Ortak Seçmeli Ders I (2-0) 2 AKTS 3

SAN-313 Anadolu ve Çevresi Hristiyan Sanatı (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Anadolu ve çevresinde Hristiyanlığı yaymak için kullanılan resim sanatında en çok mozaik ve fresko tekniği (yaş duvar sıvası üzerine kireç suyunda eritilmiş madeni boyalarla resim yapma tekniği) konuları üzerinde durulacak, bunlardan başka ikonalar, ve kumaş resimleri de resim sanatından da örnekler verilecektir. Anadolu ve çevresinde yaşamış olan Hristiyan gruplarından Ermeni, Rum, Gürcü, Süryani gibi toplulukların dil, din ve tarihsel açıdan incelenmesi yapılacaktır. Anadolu'daki yerleşim merkezleri gösterilerek dini yapıların dağılımı, sanatı ve mimarisi ile çağdaşı olan Bizans mimarisi ve sanatının karşılaştırılacaktır. Ayrıca, Ermeni, Rum, Gürcü, Süryani gibi toplulukların meydana ettikleri sanatın Hristiyan sanatı içindeki yerinin değerlendirilmesi yapılarak, bu sanat kollarının incelenmesi yapılacaktır, meydana getirilen sanatlardan örnekler verilecektir.

SAN-315 Türk ve İslam İkonografisi (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Türk ve İslam görsel kültürünün başlıca temaları, Türk ve İslam el yazmalarındaki resimlerin konu seçimi ve yorumları, resimlerin canlandırdıkları metinle ilişkileri, resimleri tematik açıdan besleyen diğer gelenek ve anlatımlar, klasik edebiyat ürünlerinin resimlenmesinde ortaya çıkmış başlıca konu ve yorumlar, tarihi, dini ve edebi eserlerin resimleri arasındaki etkileşim, belirli temaların kronolojik ve coğrafi farklar bağlamında değişip çeşitlenmesi, üslup ve ikonografi arasındaki bağlantılar kopyacılık ve özgünlük kavramlarının değişen anlamları ders kapsamındaki konuları oluşturmaktadır. Türk ve İslam resim sanatı alanında yapılmış bilimsel araştırma ve yayınlar tanıtılmaktadır. Türk-İslam dünyasında yaygınlıkla bilinen anlatılar resimlerle ilişkilendirilmekte, herhangi bir imgeyi bilimsel yöntemlerle sınıflama ve çözümlenebilir becerilerinin kazandırılması amaçlanmaktadır. Seçilmiş önemli el yazmalarının resim programları, konuların yorumlanmasında sanatçı veya sanatçıların geleneksel modellerle bağlantısı, resimlenecek konuların saptanmasının kitabın siparişi ve üretim süreci içindeki yeri, sanatçıların bu konudaki inisiyatifi, tarihi ve coğrafi koşulların resimlerin temalarının yorumlanması üzerindeki etkisi incelenmektedir. Bir el yazmasının resimlerini ikonolojik yöntemlerle tarihi bağlam içinde değerlendirilmesi, bu konuda kendi araştırmalarını yaparak bilimsel bir yazı hazırlayabilme becerisinin kazandırılması amaçlanmaktadır.

SAN-317 Eğitim Yapıları (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Karahanlılar, Samanoğulları, ve Gazneliler'den itibaren İslâm Türk Devletlerinde kurulan eğitim yapıları, medreseler konu edilecektir. Selçuklularla birlikte Batı Asya ve Anadolu'ya yöneliş, İlk kurulan Selçuklu medreseleri, Alpaslan döneminde açılan Bağdat Nizamiye Medreseleri incelenecektir. Selçuklu döneminde, birbirlerine 30-40 km. kadar mesafede bulunan hanlara menzil hanı adı verilmektedir. Anadolu'yu kuzeyden güneye, batıdan doğuya bir ağ gibi kaplayan bu hanlar, kökenleri ve plan şemasına göre incelenecektir. Tanıtılacak ilk örnekler, başkent Konya ve çevresindedir. Bununla birlikte Bursa, İstanbul gibi şehirlerde bulunan ve eğitim yapıları olan Osmanlı Medreseleri ile geç dönemlerde kurulan bazı okullar da derste anlatılacaktır.

SAN-319 Ticaret Yapıları (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Derste günlük yaşamında üretim ve ticaret faaliyetlerini maddi kalıntılar üzerinde durulacaktır. İl tutmak amaçlı yapılan tanıma amaçlı seferlerden sonra Anadolu'ya Türklerin yerleşmeye başlamış olması, bölgenin ticari, ekonomik, siyasal, soysal, kültürel alanda gelişmesine sağladığı katkı ile özellikle var olan Ahilik sistemi ahlakıyla yetişmiş olan esnaf teşkilatının varlığı ticareti daha kaliteli hale getirerek tacirlerin yol eyledikleri bir bölge olduğu konusu vurgulanacak, Anadolu'nun stratejik konumunun da ticaretin gelişmesine farklı bir bakış açısı da kazandırdığı belirtilerek kervansaray mimarisi anlatılacaktır. Var olan siyasi yönetimin bilinçli ticaret politikalarıyla; ''vergi almama az vergi alma sigortalama kolluk kuvvetler yol karakolları kervansaray güvenliği gibi'' bölge gözde bir yer haline gelmesi anlatılacak. Osmanlı devletinde ticaretin canlanmasıyla, artık şehirlerin içine inşa edilen hanlar, mekan dağılımları, kat sayıları ve avlu özelliklerine göre tanıtılacaktır. Bu dönemde Bursa, İstanbul, Edirne, Ankara, Tokat, Kayseri hanları işlenecektir.

3. SINIF VI. YARIYIL

SAN-302 Klasik Dönem Osmanlı Mimarisi (2-0) 2 AKTS 3

Osmanlı Mimarisinde Klasik Dönem olarak bilinen XVI-XVII. yüzyılların, başta cami ve külliye olmak üzere, mimari gelişimleri incelenecektir. Bu döneme damgasını vuran Mimar Sinan camilerinin, merkezi plan şemasının gelişimini zirveye taşıması açısından, ayrı bir önemi vardır. Şehirciliğin gelişindeki önemli payıyla öne çıkan külliye, Anadolu dışı İslam Sanatı örnekleri ve Anadolu örnekleriyle işlenecektir. Dersin içeriğine uygun olarak, Osmanlı mimarisinden örnekler çoğunlukta olacaktır.

SAN-304 Barok Sanatı ve Mimarisi (2-0) 2 AKTS 3

XVII. yüzyılda Avrupa'da adeta Rönesans'a koşut olarak ortaya çıkan ve XIX. yüzyıla kadar uygulanan Barok Sanat'ın özelliklerinin irdelenmesi, yayıldığı ülkelerdeki uygulamaları ve önemli örneklerin incelenmesi, dünya sanatındaki yerinin belirlenmesi. 1720-1760 yılları arasındaki kısa sürede yaygınlaşan ve daha çok bir süsleme anlayışı olan Rokoko'nun kısaca anlatılarak Sanat Tarihi'ndeki yerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Barok Sanat'ın Tanımı, ortaya çıkışı, uygulandığı ülkeler (İtalya, İspanya, Fransa ve Hollanda), yüzyıllara göre uygulama özellikleri, mimaride uygulamalar ve önemli örnekleri, heykel sanatındaki uygulamalar ve önemli örnekler, resim sanatındaki uygulamalar ve önemli örnekler ile Rokoko Sanatı'nın kısaca anlatılması amaçlanmaktadır. Barok Mimarisinin bütün dönemlerini, sanat ve mimarlık örneklerini, sanatçıları ve bölgesel özelliklerini belirleyerek öğrencinin bir sanat dönemi olarak Barok üsluplarını araştıran, inceleyen ve eleştiren düşünsel bir sisteme ulaşmasını sağlamak ve Rönesans sanatını özümsemesini sanat tarihinin yöntemleri içinde gerçekleştirmektir.

SAN-306 Osmanlı Resim Sanatı (2-0) 2 AKTS 3

Bu ders kapsamında Osmanlılarda resim anlayışının diğer örnekler üzerinden teknik, üslup ve ikonografik değerleriyle incelenmesi amaçlanmaktadır. Türk Resim Sanatının kökleri, batı anlayışında eserlerin doğuşu ve gelişmesi ile başlıca sanatçılar, ekoller ve üsluplara ait bilgilerin verilmesi. Ayrıca değişen bezeme anlayışı ve yeni resim programı örneklerle eşliğinde incelenerek, dönemin tasvir üzerindeki etkisi tartışılmaktadır. Türk sanatındaki sıra, ahşap, alçı üzerine yapılan duvar resimlerinin dini ve sivil eserlerde kullanım alanı ile bu duvar resimlerinin başkent İstanbul, İzmir ve Anadolu örnekleri (Manisa, Amasya, Bursa, Yozgat ve diğer örnekler) tanıtılacaktır.

SAN-308 Osmanlı Süsleme Sanatları (2-0) 2 AKTS 3

Osmanlıda süsleme sanatlarından olan minyatür, çinicilik, oymacılık, kakmacılık, halıcılık, kumaşçılık vb gibi alt sahaları bulunan süsleme sanatı derslerde anlatılacak, Osmanlı süsleme sanatlarının içerisine yer alan; mimarîdeki süslemeler (taş oymacılığı, ahşap işlemeciliği, çinicilik, seramik vb.), çadır süslemeciliği, maden süsleme-ciliği, kitap sanatları halıcılık, kumaşçılık, cam işlemeciliği, minyatür, ebru gibisanatlardan pek çok örnekler verilecektir. Çok çeşitli olan söz konusu süsleme örneklerinin bazı önemli olanları, kültür tarihini ilgilendirdiği kadarıyla derslerde ele alınacaktır. Osmanlı sanatının diğer süslemelerinin büyük bir bölümünü oluşturan sanat mimarî olduğundan, mimarîde kullanılan süsleme sanatlarından pek örnek konu olarak ele alınacaktır. Bunların içerisinde mimari süslemecilik, özellikle eserlerin duvarlarında-ki taş işlemecilikleri, çinicilik, ahşap işleme sanatları, kubbeler ve mina-relerde kullanılan maden işlemeciliğine geniş yer verilecektir.

SAN-310 Sanat Kuramları (2-0) 2 AKTS 4

Sanatın ve tasarımın genel kuramları, ekoller, sanat ve tasarımda çağdaş yaklaşımlar, Sanatın başlangıcını oluşturan 19. yüzyıldan başlayarak modern sanatın geçmişi ve evrimi, görsel malzemelerin kullanımıyla modern sanatın temel kavramları anlatılacaktır. Sanat kuramının nasıl ortaya çıktığı, modern sanattaki kuramların neler olduğu ve bu kuramların açıklamaları yapılacaktır. Yansıtma, anlatımcılık, duygusal etkileşim, biçimcilik gibi farklı kuramların incelenmesi esas alınacaktır. Estetik açıdan ele alınan modern sanat kuramları, felsefi açıdan ele alınan sanat kuramlarına değinilecektir. Düşüncenin tarihini ve gelişimi ışığında sembolizmin mirasından postmodernizme dek sanat alanında yaşanan tartışmalar ele alınmaktadır. Günümüz sanat alanındaki uygulamalarda yaşanan başlıca gelişmeleri ve kuramsal kaygıların ana hatlarını, sanatın çağdaş dünyada etkin politik ve ekonomik güçlerle etkileşimleri bağlamında değerlendirmesini hedeflenmektedir.

SAN-312 Türk Konut Mimari ve Süslemesi (2-0) 2 AKTS 3

Geleneksel halk mimarisinde, konut mimarisi sosyo-kültürel ve halk tekniği açılarından incelenecektir. Türk konut mimarisinin ortaya çıkışında, halkın inanç, ahlak, gelenek gibi kültür unsurlarının etkisi olduğu; halkın teknik olarak kullandığı yöntemleri de coğrafya, iklim ve ekonomik imkânların belirlediği etmenler ortaya konulacak, Orta Asya'dan itibaren inşa edilen bir geleneksel halk mimarisi örnekleri ile konut yapımında yerel malzeme kullanımı, ustalık-çıraklık ilişkileri ele alınarak konut mimarisini etkileyen teknikler ve malzeme sorunları anlatılacaktır. Konut mimarisinde kullanılan süsleme sanatından örnekler verilecektir. Ayrıca derste Türklerde Orta Asya'dan bu yana yapılmış olan sarayların mimarisi ve süsleme unsurlarından basedilecektir.

UOS-802 Üniversite Ortak Seçmeli Ders II (2-0) 2 AKTS 3

SAN-314 Anadolu ve Çevresi Hristiyan Mimarisi (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Derslerde, öğrencilerin Erken Hristiyanlık Dönemlerinde bir ibadet mekanı olarak Kilise mimarisinin ortaya çıkışı ve gelişimi ile plan özelliklerini öğrenmelerini; dönemin yapısal karakterini çözümleyerek kavramalarını amaçlamaktadır. 313 Milano Fermanı ile birlikte, Hristiyanlığın serbest bir inanç olmasıyla ortaya çıkan ilk anıtsal kiliselerden 9. yüzyıla kadar Anadolu ve çevresinde inşa edilmiş olan kiliseler, plan şekillerine göre, gruplara ayrılarak ele alınmaktadır. Anadolu ve çevresindeki Hristiyanlık ve İlk Bizans Dönemi Anıtsal Dini Mimarlık örnekleri içinde: Bazilikalar: Helenistik Bazilikalar, Tonozlu Bazilikalar, Kubbeli Bazilikalar incelenecektir. Buna paralel olarak derslerde, Rum, Ermeni, Gürcü kilise ve manastırları tanıtılacak, plan gelişimleri, süslemelerine değinilecek Anadolu Türk Sanatı'yla karşılaştırmalar yapılacaktır. Merkezi Planlı Yapılar: Kare-Dairesel-Çokgen Planlı Yapılar.

Biçimlerine ve işlevlerine göre ayrıntılı olarak tanımlanmaktadır. Derste, Hristiyanlığın ortaya çıkışı ile başlayan süreçte, ilk Hristiyan topluluğun oluşumu ve Hristiyanlığın yayılmaya başladığı Erken Hristiyanlık Dönemi ibadet mekanları incelenmektedir.

SAN-316 Bizans El Sanatları (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Derslerde, Bizans el sanatlarının başında gelen ikona sanatına ilişkin terminolojik ve teknik bilgi verilecektir, Orta Bizans dönemi ikonaları, geç bizans dönemi ikonalarının yanısıra, Bizans'ta kitap resmi (minyatür) sanatına ilişkin terminolojik ve teknik bilgi verilecektir. Erken Bizans Dönemi kitap resmi, seramik anlatılacak, terminolojik ve teknik bilgilerle birlikte, 4-7. yüzyıl, 7-11. yüzyıl 12. yüzyıl ve 13-14. yüzyıl seramiklerinde işlev, teknik ve estetikten bahsedilecektir. Bununla birlikte; başlıca buluntulardan olan, fildişi ve madeni eserler Bizans kurşun mühürler, ağırlıklar, savaş aletleri, günlük kullanım eşyaları, süs objeleri, liturjik eserler Bizans dokuma ürünleri ve cam sanatına ilişkin terminolojik ve teknik bilgi verilecek, malzeme, teknik, üslup olarak incelenecektir. 4.-15. yüzyıllar arasında üretilmiş edilmiş bu eserleri tipolojik-stilistik-teknik-kronolojik ayırımını kavrama, eserleri atölye/işlik, teknik-malzeme, arz ve talep noktaları, kullanıcı profilleri yönünden değerlendirme ve sosyal ve ekonomik tarih içinde yerini belirleme becerisinin öğrenciye kazandırılması amaçlanmaktadır.

SAN-318 Seramik ve Çini Sanatı (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Derste, Türk süslemesinde çini ve seramik sanatı incelenecektir. Seramik ve çini tanımlamaları, kavramları, teknikleri, kullanılan malzemeleri, tezyinatı özelliklerini ve İslam Sanatındaki ve Türk sanatındaki ilk uygulama örneklerinin incelenecektir. çini ve seramik mimari uygulama alanları, malzeme bilgisi, malzemenin kullanıldığı alanlar üzerinde durulacaktır. Yapım ve süsleme tekniklerinin tanıtımı yapılacak ve görsel malzeme eşliğinde örnekler incelenecektir. Seramik ve çini yapımı teknikleri, ilk uygulama alanları ve Türk çini sanatının Anadolu Selçuklu sonu Beylikler dönemi, beylikler devrinden itibaren Selçuklu ve Osmanlı Dönemi seramik ve çini uygulamalarını, üretim merkezlerini ve gelişim evrelerini takip ederek Cumhuriyet dönemi örneklerini inceler. Osmanlı Dönemi seramik ve çini uygulamalarını, üretim merkezlerini ve gelişim evrelerini takip edilerek Cumhuriyet dönemi uygulamaları anlatılacaktır.

SAN-320 Restorasyon ve Konservasyon (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Ders koruma ve onarımın temel teorisini oluşturan kavramlar, ilkeler, yasal düzenlemeler, yöntemler ve uygulama alanlarını içermektedir. Dersin amacı öğrencinin kültür varlıklarının korunması ve onarımı konularını, ulusal ve uluslar arası temel kriterler ışığında özümlemesini sağlamaktır. Tarihi eserlerin restorasyonu ve bu konuda dikkat edilmesi gereken genel ilke ve esaslar konusunda fikir sahibi olmak, Tarihi ve doğal sit alanlarının tanıtımı ve koruma ilkelerinin anlatılması, Türkiye'deki koruma anlayışı ile bazı Avrupa ülkelerindeki koruma anlayışının değerlendirilmesi, konuları ile restorasyon ve konservasyon kavramları ile restorasyon ve konservasyon teknikleri hakkında bilgi edinme, Anıtlarda bozulmaya yol açan etmenler, Restorasyon teknikleri gibi konu başlıklarını kapsamaktadır.

4. SINIF VII. YARIYIL

SAN-401 Batılılaşma Dönemi Türk Sanatı ve Mimarisi (2-0) 2 AKTS 2

Öğrenciler derste Klasik Dönem sonrası Osmanlı sanatına geçiş ve bu geçiş dönemi eserlerini tanırlar ve öğrenirler. Batılılaşma etkisiyle Avrupa'dan Osmanlı'ya giren Üslup özelliklerine göre verilen mimari eserlerin incelenmesi, Osmanlı Eserlerini metodolojik olarak öğretme,

eserleri tanıma ve tanıtmaya yeteneği kazandırılması amaçlanmaktadır. Klasik dönem sonrasında duraklama dönemine giren Osmanlı İmparatorluğu'nda, imar hareketlerinin devam ettiği üç yüz yıllık evrede, mimarlığa yön veren külliye (cami, medrese, türbe, çeşme, tabhane, mutfak, muvakkithane, sıbyan mektebi) gelişimi üzerinde durulacaktır. Türk sanatında "Batılılaşma Dönemi" olarak adlandırılan, çoğu Batı'dan ithal edilen motiflerin Türk Sanatı'nda karşılık bulduğu görülür. Klasik Dönem sonrası Osmanlı sanatına dışarıdan gelen batılı etkileri üzerinde durulacak, Klasik dönem sonrasında duraklama dönemine giren Osmanlı İmparatorluğu'nun devam ettiği üç yüz yıllık evrede, sanatı yönlendiren unsurlar anlatılacaktır. Bu dönemde, sıva, ahşap, alçı üzerine yapılan duvar resimlerinin dini ve sivil eserlerde kullanımı ile bu duvar resimlerinin başkent İstanbul, İzmir ve Anadolu örnekleri (Manisa, Amasya, Bursa, Yozgat ve diğer örnekler) tanıtılacaktır.

SAN-403 Sanat Tarihinde Araştırma Yöntemleri (2-0) 2 AKTS 3

Derste sanat tarihi disiplini ve bu disiplinin kullandığı kaynak ve yöntemleri tanıtmak ve bu kaynak ve yöntemleri kullanabilme yetisini kazandırmak amaçlanmıştır. Bir sosyal bilimci olarak sanat tarihi, sanat tarihinin görsel-yazılı kaynakları ve sanat tarihi yazımının yöntemleri, Sanat tarihi disiplini, kapsadığı alanları tanıtılır. Öğrenci derste sanat tarihinin minyatür, harita, gravür gibi görsel kaynaklarını tanır ve bunları birer belge olarak kullanabilir, sanat tarihi çalışmalarında kullanılan arşiv belgesi, dönem kroniği gibi belge ve metinleri tanır ve bu kaynakları sanat tarihi yazımında kullanabilme becerisi kazanır, birinci ve ikinci kaynaklara ulaşabilme, arşiv ve kütüphaneleri yetkin bir biçimde kullanabilme becerisi kazanır, ulaştığı kaynak ve yayınları sanat tarihinin yazım kuralları içinde kullanabilir. Dersin bir diğer amacı ise öğrencilere tezlerini ve bilimsel araştırma yazılarını hazırlayabilmeleri için gerekli temel bilgileri kazandırmaktır. Özellikle, değişik malzeme, teknik ve üslup özelliklerine sahip sanat eserlerinin tanımlarının yapılmasına yardım edilmeye çalışılarak, bunun için çok sayıda örnekle anlatılacaktır.

SAN-405 Kültür Varlıklarını Koruma ve Fikri Mülkiyet Hakları (2-0) 2 AKTS 3

Dersin amacı 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun daha iyi anlatılarak öğrenciler tarafından anlaşılmasıyla; ülkemizde fikri haklar sisteminin güçlü bir kurumsal kapasiteyle etkin işlenmesini ve kültür endüstrisinin güçlenmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Ayrıca derste Türkiye'de korumanın yasal ve örgütsel yönleri, koruma eğitimi, kültür ve doğa varlıklarına ilişkin genel bilginin verilmesi ve koruma kavramının gelişimi ve pratiği, kültür varlığı türleri (Taşınır/Taşınmaz, Soyut/Somut kültür varlıkları), taşınmaz kültür varlıklarının genel özellikleri varlıklara yönelik tehdit ve sorunlar anlatılacaktır. Telif haklarının tanımı yapılacaktır, Kişinin her türlü fikri emeği ile meydana getirdiği ürünlerin çeşitleri ve bu ürünler üzerinde hukuken sağlanan haklardan bahsedilecek, Eser nedir, eser sahibi kimdir, eser sahibinin hakları nelerdir, Eserler nasıl korunur, Eser sahiplerinin hakları ve korsanla mücadele konuları anlatılacaktır.

SAN-407 18.-19. Yüzyıl Batı Sanatı ve Mimarisi (2-0) 2 AKTS 4

Osmanlı sanatının çağdaş Batı sanatıyla etkileşimi ve Osmanlı sanatının başta Balkanlar ve İtalya olmak üzere Batıdaki mimari ve görsel sanatlarıyla ilişkisi üzerinde durulmaktadır. Osmanlıların Avrupa'yla rekabeti ve bunun sanatsal tutuma yansımaları, Batı devletleri ile Osmanlılar arasında gidip gelen sanatçılar ve diplomatik heyetler aracılığıyla taşınan sanatsal beğeniler ve üsluplar ders kapsamındadır. Ayrıca, Osmanlılara bu devletlerden armağan veya ganimet olarak ulaşan sanat eserlerinin kültürel etkileşimdeki rolü, biçimleri, Batıdan alınan siparişlerin Osmanlı çini, halı ve kumaş üretimindeki etkisi, Osmanlı sanatının fethedilen yörelerin sanatsal dillerinden esinlenerek çeşitlenmesi, Osmanlıların fethettikleri yörelerdeki yerel gelenek ve beğenilerin dönüşümdeki rolleri, Osmanlı imgesinin ve beğenisinin Batıdaki

etkileri ve kullanılma biçimleri de konular arasında yer almaktadır. Batıdaki sanayi ve endüstri devrimi temelinde 18. ve 19. yüzyılı belirleyen siyasi ve toplumsal değişimler, kültürel ortam ve sanat, modernizm, modernleşme ve modern sanat, yeni yönetim biçimlerinin oluşturduğu kent ve mimarlık anlayışı, görsel sanat ürünleri, sergileme olanakları, değişen sanat koruyuculuğu kavramı ve talepleri gibi konulara da değinilerek, Klasisizm Romantizm, İzlenimcilik, Sembolizm ve Art Nouveau sanat akımları, 19. Yüzyıl Osmanlı modernleşmesi ve sanata yansımaları, sanatçılar, sanat yapıtları ve sorunları üzerinde de durulacaktır.

SAN-409 Geleneksel El Sanatları (2-0) 2 AKTS 4

Ustalık-çıraklık ilişkisi ile yürütülen ve daha önceki dönemlerde Anadolu'da var olan; dikiciler, mesciler, pabuççular, yemeniciler, çizmeciler, çarıkçılar, semerciler, mumcular, yağcılar, sabuncular, urgancılar, kendirciler, cezveciler, bakırcılar, kavafçılar, demirciler, çilingirciler, oymacılar, marangozlar, bıçakçılar, hasırcılar, nalbantlar, saraççılar, keçeciler vb. gibi sanat kollarının çoğunun kaybolduğu bilinen bir gerçektir. Günümüzde azalarak devam eden bu sanat kolları artık son temsilcilerinin elinde yürütülmektedir. Derste öğrencilere, eğitim ve öğretim ile geleneksel olandan yola çıkarak bugüne ve geleceğe yönelik gereksinimlere cevap verebilecek tasarımların yaptırılması amaçlanmaktadır. Bu tasarımlarda, özellikle taklitçilik ve tutuculuktan uzak, bireysel yaratıcılığın ön planda tutulması hedeflenmektedir. Bununla beraber bu sanat dallarında ülkemizdeki kültür varlıklarının konservasyonu ve restorasyonu konularında öğrencilere bilgi ve beceriler kazandırılması hedeflenmiştir. Geleneksel El Sanatları, kapsamında bilimsel araştırma yapılmasıyla, yaşanan ve gittikçe yokolan sanat ürünleri saptanarak bunların, arşivlenmesi ve Türk Kültür birikiminin sistematik olarak değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

FEF-403 Bitirme Ödevi I (0-2) 1 AKTS 2

Yıllık olarak alınması zorunlu lisans tezinde, daha önce öğrenilen bilgilerin kullanımına yönelik olarak, kendi seçecekleri veya danışmanlarının önereceği bir konuda tez verilmesi. Sanat Tarihi araştırmalarında kullanılan yöntem ve tekniklerle, ele alınan konunun, kataloglanması, benzer örneklerle karşılaştırılması, değerlendirilmesi, gerektiğinde tarihlendirilmesi suretiyle yazılı, özgün çalışmalar üretmeyi amaçlar. Bu derste öğrencinin bütün birikimlerini kullanarak sanat tarihi ile ilgili bir konuda yaptığı kaynak araştırmaları sonucunda bilgileri bilimsel kurallara uygun yazılı bir metin haline dönüştürüp sunması sağlanacaktır. Bu sayede öğrenci mesleki yaşamında hazırlayacağı çalışmalar için tecrübe kazanmış olacaktır. Üzerinde çalışacağı konunun kapsam ve sınırlarını belirleyerek çalışma takvimi hazırlayabilecektir. Öğrenciler ele alınan konu ile ilgili kaynak araştırması yapabilecek ve bilgi toplayabilecektir. Öğrenciler konunun fotoğraflarını çeker ve çizimlerini gerçekleştirir. Kütüphane, arşiv ve müzelerde çalışarak tespit ettiği kaynaklardaki bilgileri toplar ve bu bilgileri sorgulayarak derler.

SAN-411 Sanat Eseri Çözümlemesi (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Bir sanat eserini algılayabilmek için ön ikonografik tasviri, ikonografik çözümlemeyi ve ikonolojik yorumu açıklama, mimariye bağlı sanat eserlerinin üslup özelliklerini kavrama ve simgesel anlamlarını çözümleme, seramikler üzerindeki bezemelerin değerlendirilmesi, eserlerin buluntu yerleri, buluntu durumları, cinsel ayrımlarından, biçimlerinden simgesel anlamlarını çözümleme, değişik dönemlerde yapısal Çözümlemeler, bu dönemlerin sanat ortamı ile dönemin siyasi- sosyal- kültürel ortamı, yapılarını mimari özellikleri açısından incelenmesi, dönemin yapılarını çevre- kültür etkileşimi açısından değerlendirilmesi ders kapsamındaki konuları oluşturmaktadır. Ayrıca, değişen sanat ortamının yorumlanması yapılmakta, farklı mimari özelliklerinin ayırt edilmesi, döneminin yapılarını özellikle mimari

öğeleri açısından karşılaştırılma becerisinin kazandırılması amaçlanmaktadır. Yapılarda görülen mimari süsleme (taş, tuğla, çini, alçı, ahşap vb.), bezemenin dağılımı ve yüzey ilişkisi, el sanatları ve resim sanatı örneklerinde bezeme, bezemelerin türü, tekniği, malzemesi ve kompozisyon özelliği, bezemelerin ikonografik çözümlenmesi yapılmaktadır. Anadolu'da farklı dönemlerdeki yapılarda ve el sanatı örneklerindeki süslemelerin tanımlanması, bezemelerin yapıyla ve objeyle ilişkisini kavrayarak ikonografik çözümlenmesi, süslemelerden yola çıkarak dönemin seçkilerini beğenilerini kültürel ortam içinde değerlendirilmesi konuları ele alınmaktadır. Kitabe örnekleri ve bunların çözümlenmelerinin öğrenilmesi, belli kuramları sanat yapıtlarına uygulayarak çözümlenme ve eleştirme yapabilme, seçtiği konu üzerinde düşünme, kaynak kullanma, sınıflandırma, soru sorma, eleştirme ve değerlendirme yapabilme becerisinin kazandırılması amaçlanmaktadır. Mimaride görülen başlıca yapı türleri, yapı tiplerine göre süsleme çeşitleri ve çözümlenmeleri, dönemin plan şemaları irdelenmektedir.

SAN-413 Sanat Eleştirisi (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Derste, sanat ve eleştiri literatürüne hâkimiyet, sanatta eleştiri yöntem ve teknikleri doğrultusunda yazılı kaynaklara dayalı çalışma becerisi ile sanatta eleştiri yöntem ve teknikleri doğrultusunda gözleme ve yoruma dayalı çalışma becerisinin öğrencide geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Çağdaş eğitimin en büyük amaçlarından birisinin öğrencilerin iyi karar verebilmelerini sağlamak için onlarda eleştirel düşünmeyi geliştirmek olduğu düşüncesinden hareket edilerek, sanatın kavramının açıklaması, sanatın tanımı konusunda sanatçılar, eleştirmenler, sanat tarihçiler, sanat bilimciler ve sanat felsefecilerin tartışmaları, her dönemde, her kültürde, sanatçılar ve bu sanatçıların başlattıkları ekolde, sanat türlerini kapsayacak biçimde tartışmalar konu edilmektedir. Sanat eğitimcilerinin öğrencilerinden genelde öğrettiklerini söylemeleri mi ya da sanatın öğrencilerin öznel duygu ve düşüncelerini de dile getirebileceği bir müstesna alanlardan birisi mi olduğu konuları gibi tartışmalı konular ele alınacaktır.

SAN-415 Görsel Kültür (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Çizgi, boya ve hacim veren maddelerle göz duyumuza hitap eden bu sanat türünün ilk önce tanımı yapılacaktır. Resim, oymacılık, yontuculuk, mimarlık gibi sanatlar, plastik sanatlar anlamına gelen görsel sanatlar sınıfında değerlendirilen heykel, resim, seramik, tasarım, fotoğrafçılık ve mimarlık gibi göze hitap eden bu sanatların örnekleri derste anlatılacaktır. Sanat eserinin niteliğinden çok estetikle olan bağlantısı vurgulanacak, resmin alt dalları olan; soyut, natürmort, figüratif, portre, slayt, duvar boyama; Özgün baskı sanatı ve alt dalları, Heykel sanatı ve alt dalları, Grafik sanatı ve alt dalları, gibi çeşitlerinden örnekler verilerek bu sanat dallarını icra eden sanatçılara da değinilecektir. Öğrencilerin algılama, düşünme ve bedensel eylemlerin de katıldığı, süreç içerisinde kendini ifade etme şekli, bireysel yeteneklerini, estetik ve eleştirel yönlerini keşfederek, orijinal çözümler bulmaları, sanata farklı bir gözle bakarak, kültürler arası farkındalığa duyarlı, özgüven duyguları gelişmiş bireyler olarak yetiştirilmesi amaçlanmaktadır.

SAN-417 Osmanlı Kentleri (2-0) 2 AKTS 4

Türklerin ilk inşa ettikleri şehirler, yerleşimde bulundukları ögeler, zamanla Orta Asya bölgesinden batıya doğru göç etmeleriyle ortaya çıkan şehirleşme maceraları, Ortaçağ Anadolu kentleri (Konya, Kayseri, Sivas, Kastamonu, Urfa, Mardin, Ankara...). Osmanlı dönemindeki gelişim, Anadolu ve Balkanlarda Osmanlı döneminde yeni kurulan veya gelişen yerleşim birimlerindeki genel yerleşim ilkeleri ve şehircilik anlayışı üzerinde durulacaktır. Ayrıca şehirlerde yer alan idari binalar ile din, ticaret, eğitim ve sağlık yapılarının düzenlenişi, mahallelerin şekillenme özellikler ele alınarak günümüze yansımaları tartışılacaktır. Anadolu

ve Balkanlarda Osmanlı döneminde yeni kurulan veya gelişen yerleşim birimlerinin öğretilmesi amaçlanmaktadır.

4. SINIF VIII. YARIYIL

SAN-402 Cumhuriyet Dönemi Türk Sanatı ve Mimarisi (2-0) 2 AKTS 2

Cumhuriyetin ilan edildiği yıllardan itibaren başlayarak, günümüze kadar meydana getirilen mimari örnekleri ele alınacaktır. I. Ulusal Mimarlık Akımı (Mimar Kemalettin ve Mimar Vedat), yabancı mimarlar, II. Ulusal Mimarlık Akımı'nın örnekleri incelenecektir. II. Dünya Savaşı'nın sona ermesinden sonra, 1950'lerde başlayan Modern Mimarlığın doğuşu ve gelişmesi, 1960'larda Rasyonalizm'den uzaklaşma, 1970'ler ve sonrasında çoğulcu katılımcılığın verildiği mimarlık örnekleri irdelenecektir. Ülkemizde Cumhuriyet'in ilanını takiben gelişen mimari uygulamalar ile akımları incelemek, I. Ulusal Mimarlık Akımı'na bağlı kalınarak yapılan eserleri irdelemek, mimarları hakkında bilgi sahibi olmak. Cumhuriyet Dönemi Öncesinde Mimarlık hakkında bilgisi olur. Cumhuriyet Dönemi Mimarisi ve Ortaya Çıkış Sebeplerini öğrenir Cumhuriyet Dönemi Mimari Akımları: I. Ulusal Mimarlık Akımı, Mimarlar ve Örnekleri hakkında bilgi verebilir. I. Ulusal Mimarlık Akımı Sonrasındaki Gelişmeleri öğrenir. Cumhuriyet Dönemi Öncesinde Mimarlık, Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı ve Ortaya Çıkış Sebepleri, Mimari Akımlar, I. Ulusal Mimarlık Akımı, Mimari Örnekler, Mimarları hakkında bilgiler, I. Ulusal Mimarlık Akımı Sonrasında Gelişmeler

SAN-404 Sanat Tarihinde Araştırma Teknikleri (2-0) 2 AKTS 3 (Seçmeli)

Sanat eserlerinin incelenmesinde uygulanan bilimsel araştırma yöntemleri ve teknikleri anlatılarak öğrencilerin bu yöntem ve teknikler doğrultusunda mimari alanında, eser incelemeleri ve araştırma yapmaları beklenir. Sanat eserlerinin incelenmesinde uygulanan bilimsel araştırma yöntemleri ve teknikleri anlatılarak öğrencilerin bu yöntem ve teknikler doğrultusunda küçük sanatlar alanında, eser incelemeleri ve araştırma yapacaklarından bu sayede öğrendikleri yöntem ve teknikleri kullanma beceri ve tecrübeleri arttırılacaktır. Öğrendikleri yöntem ve teknikleri kullanma beceri ve tecrübeleri pekiştirilecektir. Sanat Tarihi biliminin tanımlanması ve sanat tarihi biliminde yapılan araştırma tekniklerinin tarihsel gelişimi, tespit edilen mimari eserlerin bilimsel yöntemlerle yerinde incelenmesi (Fotoğraflama, diskripsiyon çıkarma, rölöve alma, istampaj alma vb.) elde edilen tüm veri, belge ve bilgilerin sanat tarihi metodolojisine uygun olarak kullanılmasının anlatılması, şehir merkezinde ve çevrede bulunan mimari eserler üzerinde araştırma ve inceleme çalışması, Elde edilen tüm veri, belge ve bilgilerin Sanat Tarihi Metodolojisine uygun olarak değerlendirilmesi konularında öğrenciye bilgi verilecektir. Dersin bir diğer amacı ise öğrencilere tezlerini ve bilimsel araştırma yazılarını hazırlayabilmeleri için gerekli temel bilgileri kazandırmaktadır. Özellikle, değişik malzeme, teknik ve üslup özelliklerine sahip sanat eserlerinin tanımlarının yapılmasına yardım edilmeye çalışılarak, bunun için çok sayıda örnekle anlatılacaktır.

SAN-406 Müzecilik ve Koruma (2-0) 2 AKTS 3

Müze ve müzeciliğin tanımı, tarihi gelişimi, Türkiye ve dünyadaki müzelerin durumu, tasarımı, mimarileri, sergilenen eserler, teşhir, koruma ve güvenlik sorunları, alınması gerekli önlemler, müzelerde tasnif ve tescil işlemlerinin nasıl yapıldığı, aydınlatma, müze ziyaretleri. Türk ve dünya müzelerinden örneklerin sunulduğu görsel içerikli derslerde, müze mimarisi ve tasarımları üzerinde, ayrıntılarıyla durulacaktır. Kültür varlıklarını korumanın kuramsal temeli ve çağdaş koruma kuramının 19. yüzyıldan günümüze dek tarihsel gelişimi. Kültür varlıklarının değer, potansiyel ve sorunlarının tanımı. Onarım öncesinde yapılan araştırmalar

ve koruma ölçütleri. Müdahale türleri ve yapılmış onarımlardan örneklerinin yanısıra yapı, sokak, mahalle ve kent ölçeğinde koruma verilecektir.

SAN-408 Modern Sanat Akım ve Kuramları (2-0) 2 AKTS 3

Modern sanatın ve tasarımın genel kuramları, ekoller, sanat ve tasarımda çağdaş yaklaşımlar, Modern sanatın başlangıcını oluşturan 19. yüzyıldan başlayarak modern sanatın geçmişi ve evrimi, görsel malzemelerin kullanımıyla modern sanatın temel kavramları anlatılacaktır. Sanat kuramının nasıl ortaya çıktığı, modern sanattaki kuramların neler olduğu ve bu kuramların açıklamaları yapılacaktır. Yansıtma, anlatımcılık, duygusal etkileşim, biçimcilik gibi farklı kuramların incelenmesi esas alınacaktır. Estetik açıdan ele alınan modern sanat kuramları, felsefi açıdan ele alınan modern sanat kuramlarına değinilecektir. Modern düşüncenin tarihini ve gelişimi ışığında sembolizmin mirasından postmodernizme dek sanat alanında yaşanan tartışmalar ele alınmaktadır. Günümüzdeki modern sanat alanındaki uygulamalarda yaşanan başlıca gelişmeleri ve kuramsal kaygıların ana hatlarını, modern sanatın çağdaş dünyada etkin politik ve ekonomik güçlerle etkileşimleri bağlamında değerlendirmesini hedeflenmektedir.

SAN-410 Çağdaş Sanat (2-0) 2 AKTS 3

Çağdaş sanattaki dönemlerin özelliklerinin anlatıldığı, Çağdaş sanatın oluşumunun nasıl gerçekleştiğini, bu oluşumu etkileyen unsurları ve batılılaşma dönemindeki sanatçıları ve sanat eserleri incelenecektir. Batılılaşma ile birlikte Osmanlı toplumundaki değişimleri ve tuval resmine geçiş evrelerini, Türk plastik sanatlarının gelişimini dönemlere ayırarak incelemektir. Osmanlı döneminde saraya sanatın nasıl girdiğini ve kültürel değişimleri açıklayabilecektir. Askeri ve sivil okullarda resim dersleri ve ilk asker ressamlar kuşağı hakkında bilgi verebilecektir. Osmanlı'da güzel sanatlar eğitiminin başladığı okulları (Sanayi-i Nefise Mektebi Alisi), kızlar için açılan İnas Sanayi-i Nefise Mektebini, Osmanlı Ressamlar Cemiyetini ve gazetesini tanır. Sanat eğitimi için yurtdışına gönderilen sanatçıları ve onların eğitimlerini tartışır. Dönemin kadın ve erkek sanatçıları, eğitimlerini ve eserlerini göz önüne alarak yorumlayabilecektir. Bu dersin içeriği, Çağdaş Türk sanatına damgasını vurarak, gelişimine katkıda bulunan "Çağdaş Türk Sanatçıları"nın ve eserlerini tanıtmaktır. Ders kapsamında, Cumhuriyet döneminde öne çıkan ünlü sanatçıların eserlerini karşılaştırmalı olarak öğrenilecektir.

REK-402 Bilimsel ve Kültürel Etkinlikler (0-0) 0 AKTS 2

FEF-404 Bitirme Ödevi II (0-2) 1 AKTS 2

Yıllık olarak alınması zorunlu lisans tezinde, daha önce öğrenilen bilgilerin kullanımına yönelik olarak, kendi seçecekleri veya danışmanlarının önereceği bir konuda tez verilmesi. Sanat Tarihi araştırmalarında kullanılan yöntem ve tekniklerle, ele alınan konunun, kataloglanması, benzer örneklerle karşılaştırılması, değerlendirilmesi, gerektiğinde tarihlendirilmesi suretiyle yazılı, özgün çalışmalar üretmeyi amaçlar. Bu derste öğrencinin bütün birikimlerini kullanarak sanat tarihi ile ilgili bir konuda yaptığı kaynak araştırmaları sonucunda bilgileri bilimsel kurallara uygun yazılı bir metin haline dönüştürüp sunması sağlanacaktır. Bu sayede öğrenci mesleki yaşamında hazırlayacağı çalışmalar için tecrübe kazanmış olacaktır. Üzerinde çalışacağı konunun kapsam ve sınırlarını belirleyerek çalışma takvimi hazırlayabilecektir. Öğrenciler ele alınan konu ile ilgili kaynak araştırması yapabilecek ve bilgi toplayabilecektir. Öğrenciler konunun fotoğraflarını çeker ve çizimlerini

gerçekleştirir. Kütüphane, arşiv ve müzelerde çalışarak tespit ettiği kaynaklardaki bilgileri toplar ve bu bilgileri sorgulayarak derler.

SAN-412 Uzakdoğu Sanat ve Mimarisi (2-0) 2 AKTS 4 (seçmeli)

Asya kıtasının doğusundaki sanat ve kültür çevrelerinin tanınması; Çin, Japon ve Güney-Doğu Asya sanatları üzerine belirlemeler Asya kültür çevresi ve sanat geleneklerini tanımak. Başlangıcından Gotik çağın sonuna kadar Avrupa sanatının gelişiminin kavranması hedeflenmektedir. Asya'nın uzakdoğu ülkelerinde ince bir beğenin ürünü olarak binlerce yıldır yapılagelen sayısız heykeller, çanak çömlekler, oyma ve baskı işleri incelenecektir. Ayrıca, bu ülkelerde yaşamış ve yaşamakta olan insanların inançlarını, dünyayı algılayışlarını ve yaşama biçimlerini yansıtan, günümüze kadar çok fazla bozulmadan gelebilmiş; müzelerdeki, Çin'den ve Japonya'dan gelme resimler, heykeller, oyma işleri ile geleneklerine çok bağlı olan bu ülkelerin halklarının yaratmış oldukları sanat ürünleri incelenecektir.

SAN-414 Mimaride Üslup Sorunu (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Mimaride günümüze kadar süregelen pek çok tartışmanın ortaya konacağı derste, uygarlık-kültür kutuplaşmasında, 'uygarlıkçı' düşüncenin savunucularının coğrafı, dini, etnik vb. sınırları eriten uluslararası bir ideolojiyi, 'modern' olmayı yüceltmeleri, 'kültürcü' düşüncenin savunucuları modernizmin hızla istila edip tükettiği geleneksel düzenlere sahip çıkmaları tartışmalarına değinilecektir. Bugün hala bu çelişkileri netleştiremediğimiz ve günümüze kadar ilişkiler yumağını oluşturmuş olan mimarideki modernist-gelenekçi, evrenselci-ulusalcı, ilerlemeci-tutucu gibi karşıtlıklar incelenecektir. Mimarlık tartışmalarının önemli bir yönünü oluşturan, mimarlığın kültürel üretim ve kimliğin en kalıcı taşıyıcılarından biri oluşu nedeniyle bir ölçüde kaçınılmayan kültürel kimlik sorununa, kültürel üretim ve kimliğin hep söz konusu karşıtlıklarla gündeme gelmesi sorununa, mimarlığın arka plandaki siyasal tercihlerin somutlaştığı bir araç olarak görülmesi gibi tartışmalara değinilecek, . Tarih boyunca siyasal çekişmelere sahne olan mimarlıkta ulus düşüncesinin ortaya çıkışıyla başlatılan üslup tartışmaları ve ulusal kimlik sorununa değinilecektir. Yirminci yüzyıl başında ortaya çıkan 'Modernist Gelenek' derslerde anlatılacaktır. Türkiye'de mimari tartışmaların bir parçasını oluşturan konut mimarisindeki üslup sorunu vurgu yapılarak, yine uluslararası akımlar doğrultusunda 'Yüksek Üslup Modernizm', Anonim yapımcının geliştirdiği 'Yerel Modernizm', Klasik Batı ve Klasik Türk çeşitlemeleriyle, 'Yüksek Üslup Gelenekçilik' ve yine anonim yapımcının elinde çeşitlenen, 'Yerel Gelenekçilik' konuları ele alınacaktır.

SAN-416 Sanatta Bölgesel Etkileşim (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

Bütün sanat eserlerinin ortak bir dili olduğundan hareketle, iletişim var olduğu sürece etkileşim süreceği, sanat akımlarına bakıldığında bu ortak özelliğin görüldüğü, tüm sanat dallarını ortak akımların etkiler ve yönettiği konusu derslerde anlatılacaktır. sonuç olarak, sorunun sanatların birbirlerinden yararlanmasının yaratıcılığa katkısı olacağı hususu vurgulanacaktır. Sanat eserlerinde somuttan esinlenerek soyuta, soyuttan etkilenecek somuta uzanan zenginleştirme örnekleri, bölgesel olarak ve sanatlar arası etkileşimle ilgili çok sayıda örnekler verilecektir. Bununla beraber bireyin farklı kültürlerle ait görsel imgeleri nasıl yorumladığı, verilen mesajları, göstergeleri nasıl anlamlandırdığından bahsedilecektir. Dersin amacı, bölgesel üsluplarla farklı kültürlerin öğrenilmesinde sanat eseri incelemelerinin önemini vurgulamak ve bunların kültürlerarası ve çok kültürlü eğitim üzerine etkilerini değerlendirmektir. Öğrenciler farklı kültürlerin sanatını incelemeyi deneyimlerini zenginleştirebilecekleri bir yol olarak değerlendirmişlerdir. Bu yolla kendi kültürel değerlerini de anlama ve anlamlandırma yönünden sorgulamışlardır. Ayrıca, belli bir dönemin kültürel ve sanatsal etkileşiminin düşünce, kuram ve ifade biçimlerinin farklı bölge ve kültürlerdeki

görünümleri, yansımaları ve nedenleri hakkında bilgi toplama, farklı bölge ve kültürler arası etkileşimlerin tarih içinden zamanımıza kadar geçmişini, mekândan mekâna, toplumdan topluma geçişinin nedenleri ders kapsamında irdelenmektedir.

SAN-418 Modern ve Çağdaş Mimari (2-0) 2 AKTS 4 (Seçmeli)

20. yüzyılın bşından itibaren başlayarak, günümüze kadar meydana getirilen mimari örnekleri ele alınacaktır. Çağdaş Türk Sanatında sanatçıların başlatmış oldukları sorgulamalar, bu sorgulama içinde çağdaşlaşmaya yönelik adımların atılmasına temel olacak plastisisizim ve düşünsel eylemlerin Türk sanatına kazandırdıkları konular ele alınacaktır. Özellikle 20. yüzyılın 2. yarısından sonra başlayacak olan bireysel üslup arayışlarının temellerinin bu dönemde başlatılmasının Türk mimarisindeki bireyselleşme ve çağdaşlaşma açısından incelenmesine değinilecektir. Ulusallık ve evrensellik kavramlarının tartışılması, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte sanatçıların belirlemiş olduğu yeni ilkelerin toplumda oluşturulmak istediği yeni heyecanlar, ya da sanatçıların eserlerinin topluma ne şekilde ve ne kadar yansıdığı gibi sorunlar anlatılacaktır.

I. Ulusal Mimarlık Akımı (Mimar Kemalettin ve Mimar Vedat), yabancı mimarlar, II. Ulusal Mimarlık Akımı'nın örnekleri incelenecektir. II. Dünya Savaşı'nın sona ermesinden sonra, 1950'lerde başlayan Modern Mimarlığın doğuşu ve gelişmesi, 1960'larda Rasyonalizm'den uzaklaşma, 1970'ler ve sonrasında çoğulcu katılımcılığın verildiği mimarlık örnekleri irdelenecektir.